

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier'

Samenvatting

Ontwerp-besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het GRUP 'Beneden-Nete Lier'. De Raad van State heeft op 26 maart 2025 het advies 77.544/1 uitgebracht. Het advies geeft geen aanleiding tot inhoudelijke aanpassingen aan de planopties.

Het plan ligt op grondgebied van de gemeenten Lier en Duffel.

Doelstellingen van het plan zijn:

- het vrijwaren van het bouwvrije karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit in de vallei van de Beneden-Nete;
- het versterken van de landschappelijke en ecologische waarde van de vallei van de Beneden-Nete en het creëren van ruimte voor natuurontwikkeling in functie van de realisatie van natuur- en waterveiligheidsdoelen van het Geactualiseerd Sigmaplan;
- het herbestemmen van overstromingsgevoelige signaalgebieden.

Het plan geeft daarmee uitvoering aan:

- de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen m.b.t. de afbakening van de gebieden van de natuurlijk en agrarische structuur en de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die voor de regio Neteland daarvoor is uitgewerkt;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 over de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de regio Neteland en het operationeel uitvoeringsprogramma Neteland waarin de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de Beneden-Nete is voorzien;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 20 juli 2012 om verder onderzoek te voeren naar de alternatieve mogelijkheden om de doelstellingen van het Geactualiseerd Sigmaplan voor het gebied Varenheuvel-Abroek te realiseren en de realisatie van ervan mogelijk te maken via de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 april 2014 over een gedeeltelijke herlokalisatie van de natuurdoelstellingen voor Varenheuvel-Abroek binnen de cluster Nete- Kleine Nete van het geactualiseerde Sigmaplan;

- de beslissing van de Vlaamse Regering van 31 maart 2017 over de signaalgebieden in de vallei van de Beneden-Nete NET-07 Polder van Lier, Anderstadt, Hof van Lachenen (bouwvrije opgave) en NET-08 Ouderijstraat (bouwvrije opgave)

Het plan legt daarvoor de noodzakelijke bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vast op perceelsniveau.

Het besluit van de Vlaamse Regering houdende definitieve vaststelling wordt bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving

ISE Ruimte en milieu

SD3 Een veerkrachtige en gedifferentieerde open ruimte

OD3.1 Het openruimtepect ondersteunt duurzaam landgebruik

ISE Thema-overschrijdend instrumentarium

SD1 Vlaanderen weerbaar maken tegen klimaatverandering

OD1.2 Klimaatadaptatie structureel uitvoeren op terrein

ISE Natuur en biodiversiteit

SD1 Meer en betere natuur

OD1.2 Uitvoering van instandhoudingsbeleid en stikstofsanering

OD1.6 Meer natte natuur om de klimaatverandering op te vangen

ISE Water

SD3 Blue Deal: beschermen tegen wateroverlast en droogte

OD3.1 Onverminderd inzetten op ruimte voor water

OD3.2 De sponswerking herstellen en niet ontwikkeld overstromingsgevoelig openruimtegebied vrijwaren van bebouwing

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering keurde op 15 juli 2022 een startnota goed voor de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier' (VR 2022 1507 DOC.0890/1).

Het team Externe Veiligheid van het Departement Omgeving besliste op 29 maart 2022 dat er géén ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt (RVR-AV-1612).

De plenaire vergadering over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is gehouden op 28 juni 2023.

De Vlaamse Regering stelde het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast op 26 april 2024 (VR 2024 2604 DOC.0540/1). Over het ontwerpplan werd een openbaar onderzoek georganiseerd van 14 mei tot en met 12 juli 2024.

De Vlaamse Regering besliste op 13 december (VR 2024 1312 DOC. 1281/1) om de termijn waarover zij beschikt voor de definitieve vaststelling van het GRUP 'Beneden-Nete Lier' te verlengen met 60 dagen.

De Vlaamse Regering keurde het besluit houdende de definitieve vaststelling van het GRUP 'Beneden-Nete Lier' principieel goed op 28 februari 2025 (VR 2025 2802 DOC. 0108/1). Op 3 maart 2025 werd het advies van de Raad van State afdeling Wetgeving ingewonnen. De Raad heeft op 26 maart 2025 het advies 77.544/1 uitgebracht.

2. INHOUD

A. INHOUD VAN HET VOORSTEL

Het voorgenomen plan omvat de vallei van de Beneden-Nete ten zuidwesten van de stad Lier. Het ligt grotendeels op grondgebied van de stad Lier en voor een zeer beperkte oppervlakte op grondgebied van de gemeente Duffel. Op de inhoud van het plan en de relatie met het voorafgaandelijke planningsproces wordt uitvoerig ingegaan in de toelichtingsnota van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het plan wijzigt de bestemming van een aantal gebieden die op het gewestplan bestemd zijn als woongebied, woonuitbreidingsgebied, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen met overdruk overstromingsgebied (H), bosgebied en KMO-zone met overdruk renovatiegebied (ZR) langs de Beneden-Nete naar natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur en gemengd openruimtegebied.

Het herbestemmen van ca. 22 ha en 8 ha als signaalgebied aangeduid woon- en industriegebied naar natuur- en gemengd openruimtegebied draagt bij tot het vrijwaren van permanent en tijdelijke natte valleibodems van bebouwing en het behoud van de onbebouwde ruimte in de vallei van de Beneden-Nete. De herbestemmingen naar natuurgebied kaderen geven uitvoering aan de beleidsbeslissingen over het Geactualiseerd Sigmaphan en de Natura 2000-doelen. De herbestemmingen naar gemengd openruimtegebied vrijwaren de bestaande open ruimte en maken een verdere inrichting als randstedelijk groengebied mogelijk.

Het openbaar onderzoek over het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier' vond plaats van 14 mei tot en met 12 juli 2024. Er werden 11 inspraakreacties en adviezen ontvangen waaronder adviezen van stad Lier, Vlaamse Milieumaatschappij, Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Wegen en Verkeer, Departement Mobiliteit en Openbare Werken en OVAM. Het geheel van de opmerkingen, adviezen en bezwaren uit het openbaar onderzoek en de wijze waarop deze inspraakreacties al dan niet aanleiding geven tot een aanpassing van het ontwerpplan wordt besproken in het ontwerpbesluit houdende de definitieve vaststelling.

Naar aanleiding van de inspraakreacties op het ontwerpplan is de planperimeter aangepast waarbij een aantal aan de rand van het plangebied gelegen percelen waarvan in het ontwerpplan voorgesteld werd ze te bestemmen als natuurgebied uit het plan gelaten worden nadat uit het verder onderzoek naar aanleiding van één van de bezwaren geconcludeerd is dat de betreffende percelen gezien hun ligging en ruimtelijk-morfologische kenmerken minder geschikt zijn en niet noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van een leefgebied voor de doelsoort roerdomp cfr. de opties van het geactualiseerd Sigmaphan. Daarnaast werd de toelichting bij het stedenbouwkundig voorschrift voor de bestemming 'natuurgebied' verduidelijkt en aangevuld

naar aanleiding van het advies van de stad Lier en werden in de niet-verordenende delen een aantal tekstuele correcties en aanvullingen doorgevoerd.

3. VERWERKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State afdeling Wetgeving heeft op 26 maart 2025 advies 77.544/1 uitgebracht over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier'.

Met toepassing van artikel 84, §3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

De Raad stelt dat de rubriek "Vormvereisten" in de aanhef moet worden aangevuld met een verwijzing naar de beslissing van de Vlaamse Regering van 13 december 2024, waarmee de termijn waarover zij beschikt om over te gaan tot de definitieve vaststelling werd verlengd.

Het besluit van de Vlaamse Regering is aangevuld met de vereist verwijzing.

De Raad adviseert om in de aanhef van de bijlagen bij het ontworpen besluit in de formule "Gezien om gevoegd te worden..." te vervangen door de toekomstige datum van het te nemen besluit van de Vlaamse Regering.

In het besluit van de Vlaamse Regering is de datum in die formule aangepast naar 28 maart 2025.

De Raad stelt tenslotte vast dat met het onderscheid tussen de verordenende en niet-verordenende delen van het ruimtelijk uitvoeringsplan niet steeds op een zorgvuldige wijze wordt omgegaan, nu de toelichtingsnota bij het plan soms bepalingen bevat die, door de aangelegenheid waarop ze betrekking hebben en door de wijze waarop ze zijn geformuleerd, kennelijk bedoeld zijn om een verordenend karakter te hebben. De Raad verwijst, als voorbeeld, naar artikel 2.2.

De toelichtingsnota werd in overeenstemming met deze opmerking aangepast door de toelichtende kolom bij artikel 2.2 te herformuleren zodat het toelichtend karakter nu volkomen duidelijk is. De verwijzing naar serres, waar de raad uitdrukkelijk naar verwijst in zijn advies, is uit de toelichting weggelaten.

Het advies van de Raad van State geeft aanleiding tot volgende aanpassingen:

- In het ontworpen besluit werd een verwijzing toegevoegd naar de beslissing van de Vlaamse Regering van 13 december 2025, waarmee de beslissingstermijn werd verlengd.
- In het ontworpen besluit is als beslissingsdatum 28 maart 2025 vermeld.
- De toelichtingsnota werd voor wat betreft de toelichting bij artikel 2.2 aangepast zodat het informatief karakter van de toelichtende kolom bij de stedenbouwkundige voorschriften nu duidelijk is.

Het advies geeft dus geen aanleiding tot inhoudelijke aanpassingen aan de planopties in het GRUP.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

Overeenkomstig artikel 43, §3, 3° en artikel 31, §2, 1° van het besluit van de Vlaamse regering 'Vlaamse Codex Overheidsfinanciën' van 17 mei 2019 is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op de overige lokale besturen.

5. VERDER TRAJECT

Het besluit houdende de definitieve goedkeuring zal bij uittreksel bekend worden gemaakt in het Belgisch Staatsblad en op de website van het Departement Omgeving. Het besluit wordt betekend aan de gemeenten Lier, Duffel en de provincie Antwerpen.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier' en aan de bijhorende bijlagen:
 - bijlage I, het verordenend grafisch plan;
 - bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan;
 - bijlage IIIa, de toelichtingsnota - tekst;
 - bijlage IIIb, de toelichtingsnota - kaarten;
 - bijlage IV, het register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing of compensatie;
 - bijlage V, het plan-MER;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, te gelasten met de uitvoering van dit besluit.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS